

Zakonska zveza, družina in ideologija vrnitve

Če računamo na to, da je zakon ena zadnjih možnosti tvorbe humanih celic v nehumani občesti, se obče maščuje z razpadom zakona tako, da se ga polasti kot dozdevno izjemnega in ga podvrže odtujenima redoma prava in lastnine ter se roga tistemu, kar se je poprej zdelo varno.¹

Vsa vprašanja o razmerjih med ljudmi, vključujoča različne vidike spolnega odnosa, so brez dvoma eno od središčnih področij za vsakršno refleksijo družbenega življenja, kar pomeni, da je ta tematika neizbežno tudi predmet zanimanja vrste humanističnih ved, družboslovnih raziskav in, ne nazadnje, tudi naravoslovnih znanosti, še posebej medicine – iz zanimivih razlogov, ki so hkrati povsem razumljivi in simptomatični tudi v sociološkem pogledu in v političnem kontekstu. Seveda pa je to hkrati neizogibna vsebina predvsem narativnih umetnosti (literatura, opera, popularna glasba). Pravzaprav govorimo o eni od najpomembnejših tematik, okoli katere so organizirane družbene ustanove, ki vzvratno organizirajo in *oficializirajo* (izraz je Bourdieuejev) spolna razmerja v ustanovo, ki je nadalje prikazana kot temeljna, večna, naravna ali pa, nasprotno, kot predvsem prostovoljna, pogodbena in na ljubezni temelječa skupnost. Po najbolj enostavni sociološki definiciji je »družina skupnost individuov v sorodu, ki se povezujejo bodisi v zvezo s poroko, bodisi s svaštvom, bodisi bolj izjemoma s posvojitvijo (v sorodništvu), in ki živijo pod skupno streho.«² Zlasti v času modernizma z ne povsem enoznačnimi podaljševanji v čase postmodernizma, se – kot se zdi pomembno poudariti omenjenemu največjemu sociologu 20. stoletja – izraz *družina* nanaša na marsikakšno obliko sožitja, ki v čisto vseh pogledih ne ustreza navedeni definiciji navzlic njeni širini. Bourdieu tu med različnimi primeri na ravni tako imenovane nuklearne družine poleg enostarševske družine omenja še različne inačice glede na akt poroke: neporočeni pari, ki živijo skupaj in poročeni pari, ki ne ži-

¹ Theodor Adorno, *Minima Moralia*, Frankfurt am Main 1951, 41.

² P. Bourdieu, *Raisons pratiques. Sur la théorie de l'action*, Pariz 1994, 135.